

LBRIS

We know
books

George Orwell

Ferma animalelor

Daffi's Books

Cuprins

Capitolul I	3
Capitolul II	11
Capitolul III	19
Capitolul IV	26
Capitolul V	32
Capitolul VI	42
Capitolul VII	51
Capitolul VIII	62
Capitolul IX	74
Capitolul X	85

Tehnoredactare: Stejărel Decu-Jerep

ISBN: 978-630-6500-63-5

Capitolul I

Domnul Jones, proprietarul fermei „Conacul”, încuie cotețele de găini pentru noapte, dar, cum băuse peste măsură de mult, uită să astupe și deschizăturile pentru ciugulit. Cu cercul de lumină al felinarului jucând dintr-o parte în alta, el traversă curtea împleticindu-se, își azvârli cizmele din picioare la ușa din spate, își turnă un ultim pahar de bere din butoiul din cămară, apoi urcă scările spre dormitor, unde doamna Jones și începuse să sforăie.

Imediat după ce lumina din dormitor se stinse, un freamăt și o agitație se făcură simțite prin toate colțurile fermei. În timpul zilei, circulase zvonul că bătrânul Senior, porcul Middle White, premiat, avusese un vis ciudat în noaptea dinainte și că voia să-l comunice și celorlalte animale. Căzuseră de acord să se întâlnească toate în hambarul cel mare, îndată ce domnul Jones se retrăgea la o distanță sigură. Bătrânul Senior – întotdeauna era numit astfel, deși la expoziție fusese prezentat sub numele de Frumosul din Willingdon – impunea atâta respect la fermă, încât fiecare era oricând gata să-și sacrifice o oră de somn pentru a auzi ce avea el de spus.

La un capăt al hambarului cel mare, pe un fel de platformă înălțată, Seniorul stătea deja instalat pe culcușul său de paie, sub un felinar agățat de o bârnă. Avea doisprezece ani și, în ultima vreme, crescuse cam prea lăbărțat, dar era încă un porc cu aspect maiestuos, arăta înțelept și binevoitor, cu toate că niciodată nu i se tăiaseră colții.

Nu după mult timp, începură să sosească și celelalte animale, fiecare făcându-se comod după obiceiul său. Primii veniră cei trei câini, Bluebell, Jessie și Pincher, apoi

porcii care se așezară pe paiele din fața platformei. Găinile se cocoțară pe pervazurile ferestrelor, porumbeii se suiră, bătând din aripi, pe căpriorii acoperișului, iar oile și vacile se așezară în spatele porcilor și începură să rumege. Boxer și Clover, cei doi cai de tracțiune, intrară împreună, mergând foarte încet și atent, cu copitele lor mari și păroase, de teamă să nu calce vreun animal ascuns în paie. Clover era o iapă corpolentă cu aspect matern, între două vârste, care nu-și recăpătase deloc silueta după cel de-al patrulea mînz. Boxer era un animal enorm, înalt de peste un metru optzeci și mai puternic decât oricare doi cai normali luați la un loc; o dungă albă care-l mergea de-a lungul capului până la nas îi dădea un aer destul de stupid și, de fapt, el nici nu era grozav de inteligent, dar toată lumea îl respecta pentru tăria lui de caracter și formidabila putere de muncă. După cai veniră Muriel, capra cea albă și Benjamin, măgarul. Benjamin era cel mai bătrîn animal de la fermă și cel mai puțin sociabil. Vorbea rar, iar când vorbea, o făcea, de obicei, ca să lanseze câte o remarcă plină de cinism – spunea, de exemplu, că Dumnezeu îi dăduse coadă ca să alunge muștele, dar că el ar fi preferat să nu aibă nici coadă, nici muște. Numai el, dintre toate animalele de la fermă, nu râdea niciodată. Dacă era întrebat de ce, spunea că nu vede nimic de răs. Cu toate acestea, fără s-o recunoască deschis, era legat de Boxer; și unul și celălalt își petreceau dumini-cile, de obicei, pe mica pășune din spatele livezii, pascănd umăr la umăr, dar fără să vorbească.

Cei doi cai tocmai se așezaseră când un cârd de rățuște, rătăcite de mama lor, intrară în șir în hambar, măcăind în șoaptă și plimbându-se dintr-o parte în alta în căutarea unui loc unde să nu fie călcate în picioare: Clover făcu un fel de zid în jurul lor cu piciorul ei din față, iar rățuștele, ghemuindu-se la pământ în spatele piciorului ei, adormiră imediat. În ultimul moment, intră și Mollie, iapa cea albă, proastă dar drăguță, care trăgea cabrioleta domnului Jones, cu un mers afectat elegant, molfăind o bucată de

zahăr. Ea își alese un loc în față și începu să-și vânture coama albă, sperând să atragă atenția celorlalți către panglicile roșii cu care o avea împletită. Ultima sosi pisica, privind în jur, ca de obicei, după locul cel mai călduros și până la sfârșit se înghesui între Boxer și Clover; aici se porni pe tors, mulțumită, de-a lungul întregului discurs al Seniorului, fără să asculte nici măcar o singură vorbă.

Toate animalele erau acum prezente, în afară de Moise, corbul domesticit, care dormea pe o prăjină, în umbra porții din spate a hambarului. Când Seniorul văzu că toate se făcuseră comode și așteptau cu atenția cuvenită, își dres glasul și începu să vorbească:

— Tovarăși, ați auzit deja despre visul ciudat pe care l-am avut azi-noapte. Dar am să vorbesc despre vis mai târziu. Am altceva de spus la început. Nu cred, tovarăși, că mai am multe zile de trăit printre voi și, înainte de a muri, socotesc de datoria mea să vă împărtășesc înțelepciunea pe care am acumulat-o până acum. Am avut o viață lungă, am avut mult timp de gândire pe când stăteam singur în cocina mea și cred că pot spune că am înțeles natura vieții pe acest pământ mai bine ca oricare alt animal din ziua de azi. Acestea sunt lucrurile despre care vreau să vă vorbesc. Deci, tovarăși, care este natura acestei vieți a noastre? Să privim lucrurile în față: viețile noastre sunt mizere, pline de trudă și scurte. Ne naștem, primim exact atâta hrană cât să nu murim, iar aceia dintre noi care sunt capabili s-o facă, sunt obligați să muncească până la ultima fărâmă de energie; și, în clipa când foloasele pe care le aducem se sfârșesc, suntem măcelăriți cu o cruzime înfiorătoare. Nici un animal din Anglia nu cunoaște ce sunt acelea fericirea sau tihna, după ce împlinește vârsta de un an. Nici un animal din Anglia nu este liber. Viața unui animal înseamnă mizerie și sclavie: iată adevărul curat.

Dar, oare, asta ține, pur și simplu, de natura lucrurilor? Se petrece, oare, acest lucru pentru că țara asta a noastră este atât de săracă, încât nu se poate asigura o viață decentă

celor care trăiesc în ea? Nu, tovarăși, de o mie de ori nu! Pământul Angliei este fertil, clima ei este bună, ea e capabilă să ofere hrană din abundența unui număr de animale enorm față de cele care o locuiesc astăzi. Numai ferma asta a noastră ar putea întreține o duzină de cai, douăzeci de vaci, sute de oi – toate trăind într-un confort și o demnitate care astăzi sunt aproape de neimaginat. Pentru ce, atunci, continuăm să trăim în aceste condiții de mizerie? Pentru că aproape întregul produs al muncii noastre ne este furat de ființele omenești. Iată, tovarăși, răspunsul la toate problemele noastre. El se rezumă la un singur cuvânt: OMUL! Omul este singurul nostru dușman adevărat. Scoateți Omul din scenă și cauza fundamentală a foametei și a muncii excesive este abolită pentru totdeauna.

Omul este singura ființă care consumă fără să producă. El nu dă lapte, nu face ouă, e prea slab ca să tragă plugul, nu poate fugi destul de repede ca să prindă iepuri. Cu toate astea, el e stăpân peste toate animalele. El le pune la muncă și le dă înapoi abia cât le este necesar ca să nu moară de foame; restul păstrează pentru el. Munca noastră este cea care lucrează pământul, balega noastră este cea care-l fertilizează și, totuși, care dintre noi posedă mai mult decât propria-i piele? Voi, vacilor pe care vă văd în fața mea, câte mii de litri de lapte ați dat anul trecut? Și ce s-a-ntâmpat cu laptele acela care ar fi trebuit să hrănească vițeeii voștri ca să crească puternici? Până la ultimul strop s-a scurs pe gătlejurile dușmanilor noștri. Iar voi, gănilor, câte ouă ați făcut anul acesta și câte din aceste ouă au ajuns să dea pui? Toate celelalte au ajuns la piață ca să aducă bani lui Jones și oamenilor lui. Și tu, Clover, unde sunt cei patru mânji pe care i-ai născut și care ar fi trebuit să-ți fie sprijin și bucurie la bătrânețe? Fiecare a fost vândut când a împlinit un an – pe niciunul n-ai să-l mai vezi vreodată. Ca răsplată pentru cele patru nașteri și pentru toată munca ta pe câmp, ce ai altceva, afară de rații și de un loc în grajd?

Și nici măcar viețile de mizerie pe care le ducem nu ni se permite să le trăim până la soroacele lor naturale. În ceea ce mă privește, nu mă plâng, pentru că fac parte dintre cei norocoși. Am doisprezece ani și am avut peste patru sute de copii. Aceasta este viața naturală a unui porc. Dar nici un animal nu scapă de cruzimea cuțitului până la urmă. Voi, porcii cei tineri îngrășați pentru tăiere, pe care vă văd stând în fața mea, toți o să vă sfârșiți viețile urlând, pe butuc, în mai puțin de un an. La această oroare toți suntem siliți să ajungem – vaci, porci, găini, oi, toată lumea. Nici măcar caii sau câinii nu au o soartă mai bună. Pe tine, Boxer, chiar în ziua când mușchii ăia tari ai tăi or să-și piardă puterea, Jones o să te vândă tăietorului de cai, care o să-ți taie beregata și o să te fiarbă pentru câinii de vânatoare. Iar câinilor, când îmbătrânesc și le cad dinții, Jones le leagă câte o cărămidă de gât și îi îneacă în iaz.

Și atunci, tovarăși, nu e la fel de limpede ca lumina zilei că tot răul acestei vieți a noastre izvorăște din tirania ființelor omenești? Numai dacă scăpăm de Om, numai atunci produsul muncii noastre o să ne aparțină. Aproape peste noapte putem deveni bogați și liberi. Și atunci, ce trebuie să facem? Ce? Să muncim zi și noapte, trup și suflet, pentru răsturnarea rasei omenești! Iată mesajul meu către voi, tovarăși: REVOLUȚIE! Nu știu când o să vină această revoluție, poate într-o săptămână, poate într-o sută de ani, dar știu, la fel de sigur cum văd paiele astea sub picioarele mele, că, mai devreme sau mai târziu, se va face dreptate. Fixați-vă acest lucru în minți, tovarăși, în puținul care v-a mai rămas de trăit! Și, mai mult decât orice, transmiteți acest mesaj al meu celor ce vor veni după voi, așa încât generațiile viitoare să ducă mai departe lupta, până la victorie.

Și nu uitați, tovarăși, că hotărârea nu trebuie să vă răsească niciodată. Nici un argument să nu vă rătăcească. Nu ascultați niciodată când o să vi se spună că omul și animalele au interese comune și că prosperitatea unuia înseamnă prosperitatea celorlalte. Toate astea sunt minciuni.

Omul nu servește niciodată interesele vreunei alte creaturi, în afară de el însuși. Iar între noi, animalele, să fie o unitate perfectă, o tovarășie perfectă în luptă. Toți oamenii sunt dușmani. Toate animalele sunt tovarăși!

În acel moment izbucni o gălăgie cumplită. În timp ce Seniorul vorbea, patru șobolani mari se târâseră afară din găurile lor și stăteau pe etichetele din spate, ascultându-l. Câinii îi zăriră dintr-o ochire și doar printr-un salt fulgerător înspre găuri izbutiră șobolanii să scape cu viață. Seniorul își înalță copita pentru a face liniște:

— Tovarăși, zise el, iată o problemă care trebuie rezolvată. Animalele sălbatice, cum ar fi șobolanii și iepurii de câmp – sunt ele prietenii ori dușmanii noștri? Să supunem la vot. Pun în fața adunării această întrebare: sunt șobolanii tovarăși?

Votul hotărî imediat, cu o majoritate covârșitoare, că șobolanii erau tovarăși. Numai patru dintre animale se împotrivară, cei trei câini plus pisica, descoperită, însă, mai târziu, că votase și pro și contra. Seniorul continuă:

— Mai am puține lucruri de spus. Repet: nu vă uitați niciodată datoria de dușmănie față de Om și toate cele legate de el. Oricine merge pe patru picioare, sau are aripi, este prieten. Oricine merge pe două picioare este dușman. Și țineți minte și faptul că, luptând împotriva Omului, nu trebuie să ajungem să semănăm cu el. Chiar după ce l-ați învins, nu-l adoptați viciile. Nici un animal nu trebuie să trăiască vreodată într-o casă, sau să doarmă într-un pat, sau să poarte haine, sau să bea alcool, sau să fumeze tutun, sau să se atingă de bani, sau să se angajeze în comerț. Toate obiceiurile Omului sunt rele. Și, mai mult decât orice altceva, nici un animal nu trebuie vreodată să fie stăpân peste alte ființe ca și el. Slabe ori puternice, inteligente ori simple, noi, animalele, suntem frați. Nici un animal nu trebuie vreodată săucidă vreun alt animal. Toate animalele sunt egale.

Și acum, tovarăși, o să vă vorbesc despre visul meu de azi-noapte. Nu vi-l pot descrie: era un vis despre cum o să

arate Pământul după dispariția Omului. Dar el mi-a readus în minte un lucru pe care-l uitasem demult. Acum mulți ani, pe vremea când încă mai eram godac, mama mea și celelalte scroafe cântau un cântec vechi din care cunoșteau doar melodia și primele trei cuvinte. Eu am învățat această melodie în copilăria mea, dar de multă vreme, mi-a zburat din minte. Azi-noapte, totuși, mi-am reamintit-o în vis. Și, ce-l mai important, mi-au revenit în minte și cuvintele – cuvinte pe care, sunt sigur, le cântau animalele de demult și au fost uitate timp de generații. O să vă cânt acel cântec, tovarăși, chiar acum. Eu sunt bătrân și vocea îmi este răgușită, dar, după ce o să vă-nvăț melodia, voi o să-l puteți cânta mai bine singuri. Se numește Animale din Anglia.

Bătrânul Senior își dresese glasul și începu să cânte. Așa cum spusese, vocea îi era răgușită, dar cânta destul de bine și era o melodie mișcătoare, ceva între Clementine și La Cucuracha. Cuvintele erau acestea:

„Animale din Anglia și Scoția,
Din toate țările, de sub mulți sori,
Eu vă vorbesc și mare mi-e emoția,
Despre anii de aur viitori.

Mai devreme-ori mai târziu, în ceasul sfânt,
Când Omul-Tiran fi-va răsturnat,
În acea zi al Angliei mănos pământ
De animale doar va fi călcat.

Belciugele atunci vor cădea în zeci,
Nimeni șă-n spate nu-și va mai propti,
Zăbale, pinteni vor rugini pe veci,
Biciuri crunte nicipând vor mai pliesni.

Comori ce nu intră-n a minții sferă,
Grâu și orz, fân, ovăz, noi vom stăpâni,
Trifoi, fasole, sfeclă furajeră,
Fi-vor ale noastre-n acea zi.